

# ZOMBOR és VIDÉKE

Hirdetéseknék két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyilttér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Laptulajdonos: Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és esütőrűkén.

## A III-ik oszt. kereseti adó emelése.

Fülfelé nem tetsző, lefelé hálátlan dolog az adóemelés ellen állást foglalni; — de közérdek lévén, a jól felfogott polgári kötelesség azt diktálja, hogy résen legyünk és védekezzünk. A III-ik osztályú kereseti adók Zombor város lakóira elkészültek s közszemlére vannak kitéve, s a mint minden három évről újabb három évre történni szokott, most is enormis adóemelést terveznek, a mi Zombor szab. kir. város adófizető polgárságára — kereken kimondjuk — esőddöt jelent.

Nálunk csak az adók leszállításáról lehet beszélni; adó emelést meg nem bírnak. Mikor a gazdasági pangás köztudomású, mikor kereskedőink a virágzó üzletről csak álmadoznak, egymásután — ha nem is szöknek el városunkból Amerikába, — de egymásután tönkre mennek; a mikor számos kereskedő és iparos váltóinak esedékes idejére külön könyvet kénytelen vezetni s ha azt prólongálásokkal rendben tudja tartani, úgy máról holnapra még boltját nem csukja be, műhelyét nyitva tarthatja, mert a minden emberrel veleszületett s velejáró reménység szelleme egy szebb, egy jobb jövő érdekében kecseregteni s az élet föntartási ösztön görösös ragaszkodással köti ahhoz a foglalkozáshoz, a mely eddig a mindennapi kenyerét biztosította.

Elrémitő, kétségbeejtő a polgárságra, úgy az iparos, kereskedő, mint pedig az intelligens osztály azon részére is, kik szabadkereset cím alatt tengetik a városban életük napjait, hogy III. o. kereseti adójukat a lehetetlenség határáig felemelték, midőn nem is 30, 50, vagy 80 százalékkal, — de nem egy esetben indokolatlanul egy-két száz perczenttel felszórták.

A magas kincstár felsőbb elismerésére pályázó tisztelt közegei, kiknek bizonyára a lelkükre van kötve, hogy az eddigi adóösszeget nem csak hogy épségben tartásák, de ha lehet, följebb emeljék — meg is felelték a hozzájuk tűzött várákozásnak, derűre-borúra emelték az adót, s e törekvésük annyira lekötötte elméjüket, hogy ebbeli buzgalomuk közben az adózók érdekeiről nagyon is megfeledkeznek; s gondolat világukat a rideg közöny vérteti.

Az adó kivétési rendszer a lehető leggyaralóbb.

A vallomási ívek rászoritják az adó-

zót, hogy a kereseti adó megállapításával évi tiszta jövedelmét vallja be. Az üzleti kiadások levonása után fennmaradandó összeg képezi-e a tiszta jövedelmet, vagy pedig a mi ebből egyéni és családi szükségletei után néki fennmarad? Ez nincs megmagyarázva. Tanácstalanul, a legnagyobb homályba burkolva maradnak e fölött az adókötelesek, továbbá az államkincstár képviselői, meg a kivető bizottság tagjai. Ebből erednek azután ama a kontinensen páratlanul álló nevelésű bevallások, hogy tiszta jövedelme fejében, ügyvéd, orvos 400—500 koronát; iparos, kereskedő ily arányban nagyobb — esélyesebb összeget kénytelen az adózás alapjául felülatetni, mely összeg szerény megélhetésére sem elegendő, nemhogy a bevallott összeg az ő tiszta jövedelmét képezze, a mit foglalkozása vagy üzlete után évente megszerez. Mert ha a tiszta jövedelmet szó szerint véve bevallaná, például a 3000 koronát, adója fejében évi 300 koronát vetnének rá. Ez pedig nagyon is túllépné az ő kereseti, tehát adózási képességét.

Jól tudjuk mi, hogy adót fizetni polgári kötelesség, azt is tudjuk, hogy az államháztartás folyton emelkedő terheit viselnünk kell, de egyebet is tudunk, hogy e kötelességeinket csak a méltányosság, illetve a lehetőség határai között viselhetjük. Oly nyomorult ez a város, oly eladósodott, hogy csak a telekkönyvvezetők és takarékpénztári könyvvivők a megmondható, mennyi teher alatt gőnyed a polgárság.

Az ipar, kereskedelem roskadozik; csupa hitel, csupa váltó, a miből egy két régi, jobb módú céget kivéve, tengődik valamennyi. Lehet még itt szó adó emelésről? Az a külső fény és pompa, melyet a könnyelmű és megzondolatlan kérkedés fejt ki, merő „flanz“, csupa hivalgás, káprázat, mely vakít, hogy ne lássa mindenki a város igazi nyomorát. Láttunk mi már Zomborban nagy uri tempót, s mi lett a vége — öngyilkosság, börtön. Legyünk óvatosak s legalább mi magunk ne kényszerítsük a romlás örvényébe jobb sorsra érdemes polgárainkat — a túlmagas, elviselhetlen adóemeléssel.

Ha még a kincstári adó maga lenne, — de ott van annak a farka, a felemelt adóval arányosan felemelkedő 50 százalékos városi pótdadó. Avagy így vélik némelyek a város leendő pénz szükségletét beszerezni azon előre tervezett kiadásokra,

melyekre némelyek oly nagy garral hivatkoztak, hogy a városi pótdadó felemelése nélkül lehet azokat megoldani. Hát így, az igaz, hogy csak 50 százalék lesz és marad a pótdadó, de az összeg a mely után az ki lesz vetve, emelkedvén, a pótdadó ha nem is numerikusan, de az összegben emelkedni fog! Avagy pótdadó leszállítás lenne? No ugyan ilyenre ne is gondoljunk.

Gazdasági viszonyainkhoz képest természetesen az adó kivetésben a példának kellene beállni s íme a javaslat emelkedést mutat. Hát nem abszurdum ez? S arra veszik valamennyi adófizetőt, megemelik mindannyian az adóját. Aki tovább él, mindzen többet. A kereseti adó korpótlék, mely az ember életkorával növekszik. Ez azonban a legnagyobb képtelenség. Egyébként maga a kormány is tisztában van már vele, hogy a III. o. kereset adó mai alakjában barbár intézmény s az adó kivető bizottság a legtöbb esetben értéktelen formáság.

A kiküldött pénzügyi tisztviselő csak egy érdeket ismer: a kincstár érdekét. Ezeket az urakat azért fizetik, hogy az állam kasszájába hajtsák a pénzt. Elismerésükre legyen mondva, jól végzik dolgukat. Az adó kivető bizottság pedig, az önkormányzat paródiája. Csak arra jó, hogy neve legyen, miszerint a „polgárságnak“ is van beleszólása az adó kivetésbe. Ez a bizottság rendszerint a legjobb akarral se végzetheti el jól föladatait, mert ha szabad kérdenünk, az az egy-két jámbor bizottsági tag úr honnan ismeri a város valamennyi adófizető polgárainak kereseti viszonyait? Dehogy ismeri! Hanem csak úgy „gondolat formán“ jár el, ép úgy, ahogy az adatokat adó városi tanácsnok, aki egyéni simpathiája szerint adja az információt a kincstár képviselőinek. Akivel jó van, annak kevesebbet, — aki a „bügyibe“ van, annak többet szó a nyakába.

Az adófelszólamlási bizottság nemsokára összeül; jelentéjk meg előtte mindenki, aki úgy érzi, hogy túl terhelték adóval, s bizonyítékokkal álljon elő. Aki ott nem jelenik meg, annak a nyakán marad a javasolt magas tétel. Haiba futkos a felelősségi határidő lejártá után, nem segíthet rajta senki. Aki ügyesen sirja el a felszólamlási bizottság előtt keserűségét, vagy a kiről „meginformálják“ a bizottsági tagokat, az menekülhet. A többi megadásra kényszeríti a kincstári referens megnyegvetése, hogy nyugodjék meg a határo-

**Ferencz József keserűvíz** az egyedül ismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

zatban, különben a kincstár fölébe és az adó még magasabb lesz. Bizony, bizony az emberi méltóságra lealacsonyító dolog az, mikor emelt bűrére rálicitálnak!

Lukács pénzügyminiszter Wekerle után ígéretet tett, hogy a külföldi államok mintájára egyenes adórendszerünket reformálni fogja. Azt hittük akkor, hogy a javaslat nem késhet sokáig s íme 1899. óta e mai napig még mindig a régi elavult, igazságtalan, az emberi szeszélyektől, igazságszeretétől függő adópré járja.

Iparunkat, kereskedelmünket állami terhekkel nyomjuk agyon, mondva csinált, erőszakolt „ipartenyésztéssel“ „iparpártolással“ kérkedünk. Hitelből tengődünk, váltónyargalás a haladásunk, cifra nyomorúság az életünk s mégis egyre másra emelkednek a közadók. Ez jóra nem vezethet. Tönkre jutás, elszegényedés, a város itthagya lesz a kincstári urak „hazafias“ buzgolkodásának s az adókövető bizottság néhány tagja nembánomságának a vége.

Addig is, míg ez bekövetkeznék, védekezni kiki, míg, amint tud, amint lehet. Aki időt nyer, életet nyer. Az adófel-szólamlási bizottság tagjaitól pedig elvárjuk, hogy a polgárság érdekeit tartva szemük előtt, — a mely érdeket megvédeésért iltnek ott tulajdonkép — lelki ismeretüket fogják megszólaltatni, midőn a javaslatok ellen tett észrevételeket bírálatak alá veszik. Elvárjuk tőlük és az elkiismeretük biztosítéka lesz annak, hogy a tul-csigázott adójavaslat mellőzésével Zombor város polgárainak III. o. kerestetí adója olyan lesz, mely a tényleges viszonyoknak valóban megfelel.

Csak így gondoljuk mi, hogy ránk zomboriakra is virrad egy jobb kor, — ha kibírjuk odáig!

**\* Latinovits Pál — a zentai mezőgazdasági és iparkiallítás védnöke.** A zentai Gazdakör, melynek tagjai legnagyobbreszt függetlenségi pártiak — Latinovits Pál főispánnál tisztelegtek, felkérvén őt, hogy Zentán 1903. év augusztus havában rendezendő mezőgazdasági és iparkiallítás védnökséget vállalja el, — illetve részére azt följajánlotta. A főispán megsgérte, hogy a kiállítás érdekében mindent el fog követni tőle telhetőleg, ihogy az Bács-Bodrogh vármegye és Zenta nevének és az ahhoz kötött várakozásnak megfelelően. Mi csak gratulálhatunk a zentaiak ebbeli elhatározásuknak, — mert a kiállítási védnökségre, annak sikeres előmozdítására alkalmazott egyént nem találhattak volna. Ugy is mint a megye főispánja ezen dignitásánál fogva; mint a Bács-Bodrogh vármegye gazdasági Együletének elnöke tisztségénél fogva, — de mint e nagy vármegye egyik legszakavatottabb mezőgazdája a legméltoőbb és diszes de nagy feladatokkal járó kiállítási védnökségre, — ki a tapasztalat szerint a kitüntetések nem külső máznak veszi, hanem eredményes munkakörnek mutatta be eddigi működéseivel. Mindaddig, míg a főispán munka-

köre és tettei ily irányban nyerneek kifejezést, mindaddig míg Latinovits Pál nevét látjuk az úttörők közt vezetnie a közjót terén — mindaddig, míg látjuk az akaratot a székfoglalójában elhangzott vezérelveket, mint törekszik megvalósítani, — addig minket nem tarthat vissza s a semmilyen laptársnak még oly fel-tűnést keltő szigorú kritikája sem, hogy Latinovits Pál elvitázhatlan ebbeli érdemeit a tettet megillető mértékkel ne regisztráljuk, — mint azt jelenleg is tettük.

### A Kossuth-ünnep.

Kossuth Lajos születése századik évfordulójának ünnepléséből Zombor város közönsége is lélekemelő módon vette ki részét. Azon lelkesedés és ünnepi hangulat, mely ezen a napon megnyilatkozott, közönségünk hazafiasságának legszebb bizonyítékát adja.

A március 15. ünneprendező bizottságot illeti elsősorban az elismerés azon buzgó tevékenységért, melyvel szeptember 19. ének ünneplését mind szebbé nagyobbá és általánosabbá tette. De elismerés illeti városunk egész közönséget a váll és nyelvkülömbőség nélkül azon lelkes készségért, melyvel a rendezőségnek fényes tervét és programját nemcsak megvalósítani segített, hanem ünnepi ér-zületének s pontán megnyilatkoztatásával még fényesebbé tette.

A korra reggeli órákban lobogódiszt öltöttek városunk házai Ugyszólván nem volt ház, melyen nem diszelt volna a magyar nemzeti trikolor, így különösen impozáns látványt nyújtott a Kossuth Lajos utca, a körútak, a Szt.-György, Szt. Háromság és Jókai-tér, Bajai út stb. Városunk görög keleti vallású lakossága pedig ebben a tekintetben valóban követésre méltó példáját adta hazafias gondolkozásának.

Délután 4 órakor gyülekeztek az ünneplő testülek a Jókai téren, hogy onnan egyszerre együtt az ünnepély színhelyére vonuljanak.

A menetet Herozenberger Sándor zenekara nyitotta meg és a Kossuth nóta édes bús akkordjai között megindult szép példás rendben a hatalmas emberhullám, melynek soráiban ott voltak összes testületeink zászlóik alatt.

Legelől agg houvédeink lépdeltek, majd pedig utánuk a róm. kath. és az izr. népiskola ifjusága, az állami főgymnazium, felső kereskedelmi iskola tanári testülete és tanuló ifjusága, majd a város és vármegye törvényhatóságának tisztviselői, a kaszinó egyleti dalárda, az iparos dalárda, a tűzoltó egyesület, az iparos kör és az iparosok önképző egyesülete következtek. A méltóság teljesen haladó menet a korzón és Kossuth Lajos utcán át az ünneplő közönség hatalmas csapatától kísérvé a Szt.-Háromság térré vonult. A pazarúl földiszított városháza előtt nemzeti színű drapériával bevont diszes emelvény állott, dicső ünnepeltünk, Kossuth Lajosnak szobrával. A városháza erkélyén pedig a dalárdák és az ünnepély programjának zereplői foglaltak helyet. A valóban pá-

ratlan buzgalommal működő rendezőség a legnagyobb előzetkenységgel és kitünő elrendezéssel jelölté ki mindenkinek helyét, úgy hogy a 6—8 ezerre menő közönségben mely a hatalmas teret teljesen megtöltötte a legeskeleyebb tolongás avagy rendezavarás, mely a kegyeletes ünnep hangulatát ronthatta volna, sem volt észlelhető, ami legelső sorban Popovits Sebő urnak dicsőretremelő érdeme. E közben a kivonult testületekhez csatlakozott a kath. és izr. nőegylet is, melynek tagjai elsőnökük vezetésével a számukra fentartott szék-sorokban foglaltak helyet.

Az ősi nap pazarul ragyogó sugarai is kedveztek az ünnep szépségének. A közönség mely áhitata valóságos templommá avatta a teret, amidőn a néma csendben fölszendült a tárgysorozat első pontjával a „Hymnusz“.

A nagy prezisztissal előadott ének után országos hírv írónk, Vértessy Károly, a rendező bizottság elnöke lépett az ünneplők színe elé és lendületes szavakban és lelkes hangon méltatta Kossuth érdemeit, elénk tárta nagyságát és megható szavakban esetelte azt a soha el nem tűnő kegyeletes őrzést, melyet a magyar nép lángszavú szabadság apostola iránt táplál.

### Vértessy Károly beszéde:

Igen tisztelt közönség!

Ünnepeltünk. Ünnepeltünk szívvel, lélekkel, hazafias érzéssel. Ünnepeltük Kossuth Lajos, a „nemzet atyjának“, a világ-hírv magyar szónok és államférfiúnak, városunk diszpolgárának az emléket születésének a századik évforduló napján.

A gondviselés adta a nagy hazafit Magyarországnak, az élet Ura ajándékozta meg őt áldású, hosszú élettel. Előadott tanított élő szóval, irt, hogy a süketek is megérték. Tanított hazaszeretetre, buzditott önfelelődozása, tanítását ünnelete példájával erősítette meg.

Megdicsőülése előtt öt évvel, nyolcszázötvened magyar magammal én is szerencsés voltam egy, másfél óráig tartó, életének gazdag tapasztalataiból leszárt tanítását meghallgatni Turinban (A törelen agg, hatyudalában is dörgött, szónoki tűzzel gyujtott és lesujtva tisztította az eszmék világát.

Mózesként igyekezett ő csakugyan a magyar nemzetet az Igéretföldre vinni s habár a hosszú utban elfáradva lelke elszállt, politikai végrendeletében hagyta nekünk hátra, miként juthatunk el oda. Erősen hisszük, hogy igéi termékeny talajra hullva, kikelve, majd meghozzák idővel a várt gyümölcsöt.

Csak törpe nép felejtí nagyjainak emléket. A magyar nemzet szívébe zárja vezérlő férfait, haló porukban is tiszteli emléket. Mig a három bérc áll és hőmpölyög a négy folyónak árja, nem felejtük azt, aki nekünk „izent“. Annál kevésbbé felejtjük, sőt széles e hazában felujtjuk Kossuth Lajos emléket, mert ő már életében mítikus és históriai alakká vált. Korzakot alkotott a hazai történelemben, mert az ő működésével kezdődik hazánk újjászületése, s ha a nemzet boldogulására nézve más utat is választott, övé az érdem, övé a dicsőség, övé felrázta a magyart álmból, mint azt egykoron II. Rákoczy Fe-



rengő szabadsághősünk tette. Bocskayval kezdődik a magyar szabadsághősök sora, Kossuthal végződik az.

Nem zárkozhatik el a magyarok közül senki, hogy a mai napon ne tisztelje meg annak emlékét, aki szemezártáig képviselte Magyarországot függetlenségéért eszméjét, aki szíve minden dobbanásában a hazaszeretet és szabadságszeretet mintaképe volt, ki a magyaroknak mindig jót akart, utolsó jobbágytól az első főúrig, mondom, mindenkinek jót akart.

Nem szorul bő fejtetéésre tisztelt közönség a mai ünneplésünk, Ünnepelünk azért, mert a szívünk visz rá. Ő „leborult a nemzet nagysága előtt“, boruljunk le mi is mindannyian megdicsőült Kossuth apánk szent emléke előtt és századik születése napján lelkünk mélyének az érzésével, hálás szívünk összedobbanásával mondjuk azt, hogy áldott legyen Kossuth Lajos emlékezete most és mindörökkön. Amen.

Ezzel az ünneppel tárgysorozatát megnyitom.

A Irenetikus éljenzés elcsendesülése után a kaszinó egyleti dalárda „Tavaszi elmúlt, ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos...“ című dalt adta elő. A meghatottság és kegyelet leányokat csalt a hallgatóság sok ezrenek szümbé a szívemerkáló hangok hallatára. Ily szépen, ennyi hatással és poézissal még nem énekelték soha ezt a gyönyörű szép nótát.

Ezután Kiss Antal, felső keresked. isk. tan. szavalta széphanjú póttánknak, Latinovits Szaniszlónak, érzelem teljes ódját szép hangsúlyozással és a költemény ünneppies szellemének teljes átérésével, a közönség általános figyelme között. Majd Prokópy Imre felső keresked. isk. tanár Rákossy Viktornek „Imját“ szavalta el. Ez volt az ünneppélynek fénypontja. Rákossy abszolút szépségű művének minden szavát hazáját, lángolóan szerető szívének legmélyéből merítette, és Prokópy Imre gyönyörűen csengő organumával lelkesedett előadásával még fokozta azt a hatást, melyet ez a mű a magyarúl érző kebelben fakadt.

Vértünk forrongásba jött, arcunk kipirult, szemünk ragyogott, midőn Prokópy Imrének az Úr számolyához küldött szavait hallgattuk. Vajha meghalhatna azokat az egyeknek mindenható uralsten!

A szünni nem akaró taps és éljenriadalom után az iparcs dalárda sok tudással és művészettel előadott „Kossuth Hymnusa“ következett. Ez a hivatásának magaslatán álló testület ismét bebizonyította nemesei intencióit, midőn Kossuth emlékezetének szentelt magasztos ünneppet művészi előadásával emelte.

Pravgyi József főgymn. tanuló szavalata: „Kossuth születése napján! hatást keltett és az ünneplő közönség élénk éljenzéssel fejezte ki tetszését.

Trischler Károly ünnepi beszédében magasztalással szavakban méltatta a szabadság rajongó bajnokának, Kossuth Lajosnak működését. Nagy tanulmányra valló előadását érdeklő hallgatók és élénken dombooitotta ki nagyjaink mellett a legnagyobb politikai szellemét.

A dalárdák és a közönség levett ka-

lappal most a magyar nép szent zsolozmáját, Vörösmarthy Mihály „Szózatát“ énekelte. Az egy szívből lélekéből fakadt ének ezerek ajakáról szállott az est ózondus levegőjén át a Magyarok Istenéhez. A hazafias dallamok alatt Zombor legszebb leányai fehérbe öltözve koszorút helyeztek Kossuth Lajos szobrára.

Megható pillanat volt ez, amelyben a jelen voltak mindegyike a gyönyörű szép aktus hazafias tendenciáját átérzte.

Az ifjúság ezután elénekelt kedvenc dalát: „Kossuth Lajos azt izente...“ miközben az ünneplő közönség oszlani kezdett, éppen olyan rendben és tolongás nélkül, mint ahogy összejött.

Este fényes díszvacsera volt az „Elefánt“ szálló éttermeiben ahol lelkes szavakban áldoztak Kossuth dicső emlékének.

Ünnepünk magasztos volt, méltó ama nagy névhez, melynek kegyeletes emlékére e napot szenteltünk. Ünnepünket még szebbé, még nagyobbá tette az az osztatlan lelkesedés, mely társadalmunk minden rétegében egyaránt Kossuth nagyságának hódolt.

Kezet fogott ezen a napon minden ellentétes érdek, feledve lett minden gyűlölködés, minden viszály. Kossuth szent neve lebegett ezrek ajakán, az ő dicsőítéséről, az ő hervadhatatlan érdemeinek magasztalásáról visszhangzottak e napon ama város falai, mely szerencsés lehetett őt díszpolgárának tisztelni.

Kicsiny és nagy, gazdag és szegény, úr és paraszt egyaránt lelkesedett az ő emlékéért.

Hazafiságuknak elismerése méltó szép példáját adták e napon szerb anyanyelvű gör. kel. polgártársaink, kik versenyeztek velünk, a hazaszeretet és lelkesedés nemes főbbuzdulásában. Szövetkeztek velünk a magyarság nagyságát hirdető szent zászlaink alatt, visszhangot lelt az ő szívében is a népszabadság nagy apostolának dicsőítése, imájuk egyesült a mi imánkkal. akarunk, a mi akaratunkkal! És ezért a közös szép hazáért, mely minden fiát egyenlően táplálja, ők is fohászt küldtek az úr számolya elé.

A közös megbecsülés és egyetértés meg fogja hozni a maga dús aratását, áldásos eredményét.

—r.

## Hirek.

### \* Az új templom befejezése.

Közeledik az új templom a befejezéséhez. A toronyok faanyagait és mellfelől a homlokzat fenyő gerendáit széjjel bontották, — a tetszős őralpokkal ellátott két torony impozáns hatásával most jut csak kellő érvényre. Az az, hogy jutna, ha a két torony közt elhelyezett a két toronnyal sem styl sem nagyságával arányban nem áll — Szt. István szobrát befedő, tul karsu oszlopos sátor nem rotaná a jó hatást. Rajzban az építő bizottságnak nem tűnhetett fel az aránytalanság mint az a valóságban van. Szegény Szt. István — mintha büntetésből beszorították volna valamely silbakházba. Azután a tulajdonosra lett felfalazva az oszlopos baldachin alapzata — elég lett volna a régi, eredeti nagyságú, mert így az egész építmény toronyszerűvé válik. — mely rendkívül rontja a két torony hatását. Ha már ott

van Szt. István szobra, — az ha szabadon állna, sokkal szebb, hatásosabb benyomást, tetszetősebb formát adna a templom homlokzatának. Még nem késő — le kellene bontani azt a silbakház szerű kupolás fölépítést, melynek egyébként úgy sincs semmi haszna se értelm, mert oly szelős az, hogy eső, hó, portól nem védi meg a szobrot — csak a szemnek és izlésnek akadékoskodni. Az a csokoly külség nem jöhet számításba ott, hol az egész építkezés összhangjának megkorrigálásáról van a szó. Különbön az nem csak a mi, de úgy tudjuk, városunk egész közönségének is a véleménye. — Rétaí és Benedek budapesti oltárépítők alapos javítást végeztek Mayer Béla püspök által adományozott két oltáron. Mindkét oltár oldalszárait megszelesbítették, a szobrokat újjal kicserélték, az oltárok szép új festészet folytán tetszetősebbekké váltak és dűsan meg lettek aranyozva. A Bold. Szűz Mária oltárára a gyűjtést betejezték. Bonyevácok gyűjtöttek 2240 korona 80 fillért, míg a magyarok és németek 1177 korona 40 fillért, — vagyis összesen 3418 kor. 20 fillért, mely összeg a templom építő bizottság elnökének a város polgármesterének át lett szolgáltatva. Ewald Jakab, Berlekovits Lencso, Pavletics Balázs, Fratrics Józsa Paracetics Sztipán és Czigity Lázó buzgólkodtak a gyűjtésben, nemkülönben özv. Schäffer Istváné, Bischoff Andrásné, Berlekovits Antonia, Hajosovics Anna és Bogisich Teza. Legnagyobb összeget adományozta Dsinits Marian, aki 110 koronát adott a Mária oltárra. Itt megemlítjük, hogy az alványok lebontásából származó jó minőségű építkezésre alkalmas fenyőfák, padló deszkák, oszlopok stb. ma árverésen el lesznek adva, mely árverést a bizottság megbízásából Falcione Lőrincz ur foganatosítja.

### \* Duna szabályozási munkálatok megvizsgálása.

Kelö. Mór királyi főmérnök vezeti azon nagyszabású munkálatokat, melyek Gombos mellett a Duna szabályozására vonatkoznak. Ezen folyammérnöki munkálatokat e napokban Kvassay Imre miniszteri tanácsos és Faragó Lipót osztálytanácsos miniszteri kiküldöttek megsemmélték a város szemle-útjukra tovább Ujvidék felé elutaztak. A szükséges felvilágosításokat Gomboson Kelö Mór főmérnök adta meg a kiküldötteknek, kik e tapasztalatok után megelégedésüket fejezték ki. 11. 11. 1902. 11. 11. 1902.

### \* Elhalasztott tanító gyűlés.

A bácsiszavidéki tanító egyület f. hó 30 ára B. Topolyára gyűlést hívott egybe. Mint most bennünk értesítenek, közbe jött akadályok miatt ezen tanító gyűlés bizonytalan időre el lett halasztva. Ujabb gyűlés egybehívásáról a tagok idején értesítve lesznek. 11. 11. 1902. 11. 11. 1902.

### \* Kossuth ünneppélyek vármegyénkben.

Bács-Bodrogy vármegyében minden községben lelkesen ünnepelte a hazafias érzelmi polgárság Kossuth száz éves születés napját. Apatin, Bezdán, Mohol, Ada, Kanizsa, O. Becse, Bács, Torzsa, Kula, Topolya, Almás, Bajnok, Dorozsó, Gombos, Hódmezővásárhely, Cserevenka, Szivacz stb. — mindenhol testületek és egyletek rendezték az ünneppélyeket, melyeken nagy számmal vett részt a polgárság. De külön ki kell emelnünk Zenta városát, hol Bartha Miklós képviselő nagy hatással beszélt az ezrekekre menő népek, és a díszközgyűlés húsz ezer koronát szavazott meg egy Zentán felállítandó Kossuth szobrára. 11. 11. 1902. 11. 11. 1902.

### \* Kossuth ünneppélyhez Zomborban.

Az összes róm. katol. elemi iskolák, úgy az Szt. István iskolák is a tanító vezetésével mellett hazafias dalok és szavaltatok mellett áldoztak Kossuth Lajos nagy szellemének. 11. 11. 1902. 11. 11. 1902.

\* **Egyházmegyei hir.** Vándor Antal Rác-Militicsről Csantavérre, Schmel-hegely Emil Csantavérről Kupuszimára kápláni minőségben át lettek helyezve.

\* **A becsületes megtaláló ke-restetik.** Lukácsévics Sándor 48/49-iki hónap huszár hadnagy a Kossuth ünnepi vacsorán az Elefánt vendéglő nagytérme-ben elvesztett Budavári bevételének em-lékére kapott ezüst hadi érmét. A becsü-letes megtalálót kérjük, hogy agg honvé-dünk ezen reá nézve értékes emlék érmét vagy a rendőrségnél, vagy szerkesztősé-günknek átadni sziveskedjen, hol illő jutal-momban is részesül.

\* **Felűfizetések.** A zombori ipar-ros dalárda f. hó 13-án megtartott szüreti mulatságot egybekötött dal- és táncestjé-vel felűfizetek: Zombori István 10 korona, Vértesi Károly 2 kor., Mérő Ignác, Vranits Mladen, Weisz Miksa 1—1 kor., Scherer Ferencz Galiczia, Tirány Alajos, Amann Ferencz 80—80 fl., Engusz József, Ugri Mihály, Butkovits József urak 60—60 fl. Fogadják ez uton is a dalárda hálás kö-szönetét.

\* **Ügöt és lövérseny.** A bács-bodrogh vármegyei gazdasági egyesület október 11-én délután 3 órakor szomba-ton ügöt versenyt és 12-én délután 3 órakor lövérsenyt rendez. Lövérseny után este a szokásos Bácskai Reunion lesz. Ne-vezéseket elfogad 1902. október 2. esti 9 óráig Gyorgyoványzky György versenyt-itkár, kinél egyébként a versenyre o-natkozó minden felvilágosítás kapható.

\* **Zombori kereskedelmünk haladása.** Tuna Gusztáv zombori úri és női divat kereskedő, mint tudjuk tiz-letét egész új czikkokkal szerelvén fel, és maga személyesen ugy honi gyártmányunk mint berlini és párizsi divat tapasztaltainak kibővítésére és főleg a vevő közönség teljes kielégítésére. Semmi költséget nem sajnálván, fent nevezett kereskedelmi vá-roskban járt és mint halljuk, főleg női kelmékben és hozzá való díszek bevásárlására haza érkezvén, a vevő kö-zönségnek ezen törekvő kereskedőnkét pártfogásába ajánljuk.

\* **Szabadkai lövérsenyek.** A szabadkai lövérsenyek szép időben — nagy közönség jelenlétében lettek megtartva. I. Mezőgazdák versenye 1000 korona. Első: Peics Tuk. 6 éves pej kan-czája Dora. II. Egyesületi díj: 1000 korona. Első: Dobó István 5 éves. ménje Maluchit, második id. Vojnits Sándor Páratlan. III. Szabadkai sz. a b. k. i. r. v. á r o s d i j a: 1200 korona. Első: Peics Tuk. Dora lova, második Rohonczy Lőrincz Ragyogó sárgája, harmadik Vojnits Béla Csinos. IV. G á t v e r s e n y. Tisz-teletdíj, ezüst tálcza üveg ivóköszlettel. Nyertes: Nagy Akos huszár kapitány Bojtárja, második Vojnits Sándor Pálmája. V. E l a d ó v e r s e n y. 400 korona. Első: Vojnits Sándor Pártája. VI. V i g a s z v e r s e n y. 150 korona. Első: Kunticz Antal kesely lova. Este a „Bá-rány“-ban disz lakoma volt, mely hajnalig tartott.

\* **Agár verseny.** A „Bács-Bodrogh vármegyei agársz egyeslet“ Szabadkán no-venber hó 9-én és 23-án tartja ez évi ver-senyeit. November hó 9. és következő nap-jan verseny a „Bács Bodrogh vármegyei agársz egyeslet“ vándordíjért (2500 kor. értékben). Védő: Lelbach Keresztély. — November hó 23. és következő napjain a „Bács-Bodrogh vármegyei agársz egyeslet“ bilikon versenye. I. díj: Tiszteledj (1000 kor. értékben). II. díj: Ezüst serleg és a téték fele. — Nevezések a titkár Pertich Kálmán czímere Szabadkára küldendők november 8 án éjjel 12 óráig, illetleg no-venber 22-én éjjeli 12 óráig. A versenyen a B. B. vármegyei agársz egyeslet ver-senyszabályai mérvadók.

\* **Jegyző helyettesítés.** Apatin-ban a jegyzői teendők ellátására Bócsay Béla aljegyző lett megbízva. Ezen meg-bíztatása rövid ideig tartott, mert végle-gesen Piukovich Imre dautovai jegyző lett jegyző-helyettesül kirendelve.

\* **A Kossuth-ünnep ellen.** Mig számos helyen a nemzetségek is velünk ünneplik Kossuth emlékét, addig akad a történeti multu Rohonczy-családnak egy magáról megtekindeztett tagja, aki szót emelt egy kaszinóban Kossuth ünneplése ellen. Azon okon, hogy a kaszinó nem politizál. Ez a politikától, vagy tán a Kossuth névtől rettenetesen irtózó kaszinói ur — mint a „Torontáli Hirlap“ ma írja — Rohonczy Gida, kibukott török-becsei képviselő, akinek örökében Pavlovics, a hirhét pánszlav képviselő ül benne. Ugy látszik, Rohonczy ur kedveskedni akar egykori választóinak, hogy visszaédes gesse őket Pavlovics oldal mellől és azt hiszi, hogy, mert a török-becsei kaszinó urait sikerült megtéveszteni, Pavlovicsot mindjárt elkergetik a szerbek és őt ültetik vissza a képviselői székbe. Tényként említi a közlemény, hogy az ő felszólására a kaszinó nem ünneplét.

\* **Az ó-becsei ipartestület** legközelebb megtartandó zászlószentelési ünnepélyre fővédnökül Radovanovics Györgyöt, a kerületi képviselőjét kérte fel, ki a fővédnökséget el is vállalta.

\* **Verekedés.** Dungyovszky Ger-gelyné és édes atyjá Milankovics Márton emelték panaszt a rendőrségnél, hogy még a mult hóban megtámadták őket Babianovics József és Tóth Mihály s vas-dorongokkal és fakarókkal alaposan elverték.

\* **Erzsébet-szobor Szegeden.** A szegedi Erzsébet-szobor terve közel áll a megvalósításához. A magyar szobrászok egyik legkiválóbbja, Teles Ede áldozat-kezes följajlotta szolgálatát a szegedi képművészeti egyesületnek fölkerésére. Elkészíti a szegedi-szobrot, a munkát tiszteletül följajlítja, csupán az anyag árát számítja és így a rendelkezésére álló összeg már elegendő is a költségekre.

\* **Bartha Miklós,** Zenta város orsz. képviselője csütörtökön d. u. 2 órakor Zentára érkezett. A képviselő Csóka felé jött, ahol dr. Ellinger Jenő a Kossuth-ünnep rendező bizottsági elnöke fogadta a vasut állomáson és a város diszhintáján hozta városba a nagyvendéglőbeli szállá-sára.

\* **A katolikus egyház a Kos-suth ünnepen.** A katolikus egyház, mind eddig tartózkodó állást foglalt el abban a kérdésben, vajjon tarthat-e szept-ember 15-én, Kossuth Lajos százéves születési ünnepén istentiszteletet? Az első intézkedés e tárgyban Csongrádon történt, a hol közgyűlési határozatból kifolyólag felszólították a plébánost, hogy tartson ünnepi misét. A plébános gróf Csáky Károly váczi püspökhöz fordult tanácsért, a ki engedélyt adott a misére, de meghagyta, hogy mivel katolikus szoká-sok szerint más felekezetűtől szent mise-áldozatot nem lehet bemutatni, az ünnepi mise a magyar haza boldogságáért ajánl-tassék fel.

\* **Orvtámadás.** Nagy Péter rada-nováczai lakost, mikor Királyhalmokról hazament, orvul megtámadta Sára János, s kétszer hátba s egyszer fejbe szúrta. A bűnvádi eljárást az orvtámadó ellen meg-indították.

\* **Bácskaiak kitüntetése.** A háziipar tanfolyam kiállításon Bács Bodrogh vármegye az első helyet foglalta el és ezt teljes elismeréssel honorálta a jury is, amennyiben a bács-bodrogh megyei gaz-dasági egyesületet díszöklevéllé, a honipar tanfolyamok felügyelőjét, Zahik László verbászi igazgatót aranyéremmel, a topo-

lyai, verbászi, kulai és kuruozai tanfolya-mokat pedig bronz éremmel tüntette ki. Más tanfolyam mint bácskai kitüntetést nem is kapott.

\* **Szerb nagygyűlés Ujvidé-ken vagy Budapestén.** A zágrábi szerb ellenes zavargások hatása alatt moz-galom indult meg a horvátországi szerbek közt, melynek célja, hogy nemzetiségük védelméért, otalomért fordulnak a magyar kormányhoz és országgyűléshez. E zözlől nagy népgyűlést terveztek, melyen ki akarták mondani, hogy Horvátország ket-tőosztassék oly módon, hogy azon megyék, melyekben a lakosság 75 százaléka szer-bekből áll, közvetlenül Magyarországhoz visszacsatoltassanak. Mint most Ujvidékről jelentik, a rumai kerület szerb lakossága által e hó 18 ára e tárgyban egybehívott gyűlés megtartását a horvát kormány intézkedése folytán megtiltották. A kormány végzése azzal indokolta a betiltást, hogy Karlóczán az igazolt hangulat folytán nagy zavargásoktól kell tartani. Miután a horvát kormány a gyűlés megtartását nem engedte meg, szerb körökben most mozgalom indult meg, hogy egy nagy tiltakozó gyűlés Ujvidéken vagy Buda-pestén tartassék meg.

† **Halálozás.** Jankovich Géza Pa-csér község aljegyzője f. hó 16-án életé-nek 41. évében elhunyt.

\* **Vadállat az emberben.** Haj-meresztő vérlázító esetről ad nekünk hírt titeli levelezőnk. Azt írja ugyanis, hogy Felső Kovil az elmúlt éjjelek egyikén négy földmives, névszerint: Jánik János, Szusits Uros, Jankov Jován és Jelity Jo-van rablók módjára behatoltak Oroszi Pola szegény, öreg asszony lakásába és ott a hatvanhárom éves beteges, tehetetlen nő előbb egy késsel megszurták, majd — meggyilkolással fenyegetvén őt, — vadallatias erőszakot követtek el rajta. A szegény asszony élet-halál közt lebeg. A le-ketlen emberi vadakat letartóztatták.

\* **A szabadkai katonai elszál-lásolási ügyben.** Szabadkának Zom-bor ellen indított póre tárgyában a napok-ban járt el az illetékes bíróságnál Pribil Ernő megyei főügyész és dr. Kovács Jenő tb. főügyész.

\* **Egyházmegyei hírek.** Az ér-seki iroda hivatalos jelentése szerint Vándor Antal Rác-militicsről Csantavérről Ku-puszimára kápláni minőségben áthelyez-tettek.

\* **Baracskaik a Margittaszi-geti Armentesítő Társulat ellen.** A baracskaik egy kisebb küldöttsége tiszteltt szerdán, Latinovits Pál vezetése mellett Plósz Sándor igazságügy-miniszternél, mint a kerület képviselőjénél, megkérvén őt, hogy eszközölje ki a föld-mivelési miniszternél, hogy a baracskaik közbirtokossága a Margittaszigeti Armente-sítő Társulat érdekeltségi köréből kivon-assék.

\* **Gyilkossági kísérlet Felső Kovilon.** Zsivanovits Mika felső kovili lakost — mint levelezőnk írja — éjjeli 2 órakor kutyájának ingerlésével kicsalták az udvarra és sörrel töltött fegyverrel megölték. Sikoltására a házbeliel kisiet-tek és a balabán súlyos sérülést szenvedt férfiát a szobába vitték. A nyomozást rögtön megindították.

\* **A bács-tiszai armentesítő társulat** f. hó 16-án, Zentán választ-mányi ülést tartott, melyen több folyó ügyet tárgyaltak.

\* **A gőzgépezők és kazán-fűtők** képestő vizsgájt Szegeden okt. hó 12-én délelőtt 9 órakor fognak meg-tartani a vasúti hídnál lévő városi viz-mütelep helyiségeiben. A vizsgálati kör-vények kellően felszerelve 6—10 nappal



előbb küldendők be a kertületi kir. ipar-felügyelőséghez (Szilágyi utca 1. sz.)

\* **Öngyilkosság.** Patkány Sándor 3-moroviczai földműves a múlt héten eddig ismeretlen okból felakasztotta magát.

\* **A földmívelési miniszterium** O verbászon egy házi ipari mesterképző tanfolyamot létesít, amelynek szervezésével Zabik Lászlót a Báos-Bodrogh vármegye házi ipari tanfolyamok felügyelőjét bízta meg. A tanfolyamra csakis oly munkások vétettek fel, akik már házi ipari tanfolyamon részt vettek s azokon mint kitűnő munkások kiváltak. A tanfolyam sikeres bevégezése után a kiképzett munkások s szervezendő tanfolyamoknál mint oktató mesterek lesznek alkalmazva. A tanfolyam e hó 17-én nyitják meg O verbászon.

\* **Téli kikötő Bácskában.** A három Palánka a Dunán téli kikötőt kap, mi nagy forgalmi fellendülést jelent e három községnek s velük alsó Bácskának. Azonkívül Palánkának kiépítik a hajó-rakodó partját és a vasutat levezetik a Dunáig. A téli kikötő oly nagy lesz, hogy benne akár az összes dunai hajók télen menedéket találhatnak majd.

\* **Szereb papválasztás Szabadkán.** A gör. kel. szerb egyház tanács által a múlt évben megválasztott Dimitriovics Timót eddigi helyt. lelkész megválasztása ellen felelkezés nyújtatván be, ennek folytán a választás megsemmisítetvén, egyben pedig az új választás elrendeltetett. Az új választás a szerb hitközség tanács termében, f. hó 14-én, vasárnap d. e. 10 órakor: Kupuszarevits Lyubomir zombori esperes (egyházi) és dr. Manojlovič László (világi) elnöklétele mellett következőleg ejtetett meg: Az állás elnyeréséért ötven pályázta. A kérvények és minősítvények felolvasása után a titkos szavazás elrendeltetvén, a 85 tagból álló egyháztanács tagjai közül leszavazott 65. A szavazótagok összeolvasása után kitűnt, hogy Ludaics Iszó, végzett teologusra 54, Dimitriovics Timót eddégi helyt. lelkészre 7 és Dobrojevits Dragutin végzett teologusra 4 szavazólap adatott be. Eszeint Ludaics Iszó 43 abszolut többséggel a szabadkai szerb hitközség második lelkészévé megválasztottnak jelentetett ki. A választási összes iratok jóváhagyás végett az újjvidéki szentszékhöz terjesztetnek. A kisebbségben maradt Dimitriovics Timót eddigi helyt. lelkész, mint értesültünk, az újjvidéki szerb püspök, legközelebb egy önnálló plébániára ki fogja nevezni.

\* **A II. országos szőlészeti és borászati kongresszus előkészítő-bizottsága** ma tartotta Bernáth Béla országgyűlési képviselő, előadó bizottsági elnök és dr. Kövessi Ferenc kir. szőlészeti és borászati felügyelő, előkészítő-bizottsági előadó vezetésével mellett igen nagy számú bizottsági tag jelenlétében a kongresszus megkezdése előtti utolsó összejövetelét. Tárgya az ülések azon kongresszusi előadások és határozati javaslatok megbeszélése volt, melyek főként a borértékesítési dolgok általánosan szoros összefüggésben. Elhatározta a bizottság, hogy a borértékesítési ügyét a kongresszuson a lehető legalaposabb vita tárgyává fogja tenni s a már régebben kitűzött borértékesítési előadás és vitán kívül külön fogja tárgyalni a borértékesítő szövetkezetek ügyének kérdését is, melyeknek megalakítására a jelenlegi gazdasági viszonyok mellett igen fontos szükségét látja az egész ország. Elhatározta a bizottsági ülés, továbbá, hogy a borértékesítési dolgokat épen fontoságuknál fogva a kongresszus legelső napjaira fogja kitézni, miáltal az előadások sorrendje némileg változást szenvedett és pedig: Szept. 24-én d. e. 9 óráig: 1. Borértékesítési (vámtarifa-felülmelés, adószállítás, Warrant-köleson-ügy stb.), előadó: Baruss Károly; 2. Jelentés a magyar szőlőművelők országos egyesülete megalakítása ügyében, előadó: Drucker Jenő dr. 3. A viharágyzás terén elért eredményekről, előadó: Baum Oszkár. D. u. 3 óráig: 4. Borértékesítő szövetkezetek megalakításáról, előadó: Baruss Károly. Szept. 25-én d. e.: 1. A szőlőfaják szabályai különös tekintettel az ugynevezett előhajátssal való szőlőfajányszerítésre, előadó: Kosinsky Viktor. 2. Az amerikai fajok újabb hybridjeiről, különös tekintettel házik

klímájára és a hezai meszes talajokra, előadó: Kövessi Ferenc dr. 3. Az ojtványtelepítés és a szőlőkéregzés terén elézolt visszaesések okairól és azok megelőzéséről, előadó: Engelbrecht Károly. D. u. kirándulás. I. csoport, Palugay J. pinözölészet megtekintésére. II. csoport, Pozsony vidékének nevezetesebb szőlői megtekintésére. Szept. 26-án d. e.: 1. A szőlő fakó-rohadásáról, előadó: Istvánfi Gyula dr. 2. A felhő peszenye és esomegő-borok szüreteléséről, terjesztéséről és közöléséről, előadó: Rácz Sándor. 3. A bor törésének okairól, előadó: Kramsky Lajos. D. u. kirándulás a közeli szőlőbűk és hajón Dévényre, innen Németóvárra és Carnuntumra, a milleniumi emlékek és római amphiteatrums romjainak megtekintésére van terelve véve. A kongresszus tagjai szeptember hó 23-án az ülések megnyitása előestőjén ismerkedés céljából Palugay J. ligeti kiöszkjában fognak összejenni, hol estű 8 órakor lesz a tagok találkozósa.

\* **A nagy reklám,** mely a legújabb időben a különféle erősítő és lápkészítmények érd. kében folyik, oda hatott, hogy a fehérry nagy láperlékét ma már mindenki ismeri. Legtöbb kellék, az ilyen erősítőszere, kellemes ízű és könnyen emészthető legyen. A Soma-tose e mellett még azon előnnyel bír, hogy a fehérryét ugyszólván már emészthet állapotban tartalmazza. Továbbá mint évtágygerjesztő táp és erősítőszere már azt is teljes figyelmet érdemel, mert kitűnő tulajdonságainál fogva már sok ezer gyenyérlkedőnek szerezte vissza erejét és életkedvét. A Soma-tose kitűnő szolgálatot tesz sápkör, vérszegénység, a gyomor és bél mindennemű megbetegedéseivel, továbbá minden szervezeti betegség-nél és már rövid időn belül izom- és súlyszaporulat eredményez.

\* **Budapestről** I. olvasóink figyelmébe ajánljuk Lohr Mária (ezelőtt Kronfusz) csipke vegyészeti tisztító és műselymfestő intézetét, mely a legelső és egyedüli speciálista e téren, most ismét újabb és teletes nagyobbdást nyert: a nagyszabású vegyi tisztító és műselym-festő, hol a használatban elpiszkosodott ruhák és csipkeárgyak egészen ujhoz hasonló széppé változtatnak, most a hazatartás egyik igen fontos gondjának elvállalására, szőnyegporolásra, szőnyegfestésre és hibás szőnyegek javítására rendeztetelt he — Lohr Mária-nak Budapest Baross-utca 85. sz. óriási háza kizárólag üzleti célokra szolgál s ugy a szőnye megóvásra, mint szőnyegporolásra igen alkalmas helyiségekkel bír és a legjobban van berendezve, tehát a legajánlatosabb ez a régi hírnevű cég most már nem csak vegyi tisztítás és műselymfestés, eszközletelésére, de szőrmeárk megóvás, szőnyegporolatlás és hibás szőnyegek javítására is. Vidéki megbízások egyenesen a cég főtelepére: Budapest, VIII., Baross utca 85. sz. küldendők. A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk Gundel János István főherceg"-hez címzett szállodáját, a Ferenc József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényellemmel berendezett szálloda. Gundel János személyes felügyelete alatt példás tisztasággal és leggodnósabb kiszolgálásával, jutányos szobáiraival, minden igényt teljesen kielégíti. A szálloda éttermeiben a legizletesebb ételek és tiszta jó italok szolgálatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezáltal is csak emlékeztelbe kívánjuk juttatni.

\*) **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvizet valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatású és említesre méltó kellemes ízűé fogva, már kis adagban is teletesen felülmúlja. Kérjünk határozatlan Ferenc József keserűvizet.

### A magyar gazda diadala.

Ez őszön két nagy diadalt aratott a magyar gazdaközönség, olyan diadalokat, melyeknek kedvező hatása előreláthatólag hosszú időn keresztül érezhető lesz, ami szervezett örvendetes perspektiva.

Anyagi és erkölcsi diadalt arattunk az idén.

Az anyagi diadal: a jó termés. Egy évtized óta nem hálta meg ilyen busásan a magyar föld azt a munkát, amelyet áldozott a földmívelő s úgy mennyiség, mint minőség dolgában első rangú eredményekkel állunk szemben. Igaz, vannak egyes vidékek, ahol kedvezőtlen időjárási viszonyok behatása folytán nem volt elsőrangú aratási eredmény, de ezek a vidékek hála Istennek kivételek, de itt is közepes eredményt sikerült elérni, rossz termés sehol az ország a gazdaságnak semmiféle ágában nem volt.

Főöslegesen magyarragani milyen kedvező hatással van ez a kitűnő termés az ország minden viszonyára. A szellértől a bankdirektorig, falusi susztertől a gyárosig és adópénztárnokig mindenki közvetlenül, a maga előnyére élvezi a jó termés eredményét. Első sorban természetesen a gazda és földbirtokos közönség érzi meg a kedvező hatást. Ez a közönség, mely annyira esztendőn keresztül sajnargott az általános gazdasági depresszió és a gyenge termések nyomása alatt. Már a magyar gazdák csödjéről beszéltek a sötétlátású közgazdászok s a depresszió folytán egymás után hangzott fel a kereskedelem és az ipar siralma, — mert hiszen, ha a gazda szegény, nem boldogul nálunk a kereskedő és iparos sem. Ez a jó esztendő azonban varázsütéssel eloszlatta a komor hangulatokat, máris észlelhető, hogy élénkebb a pezsgés a közgazdaság minden ágában, iparosok, kereskedők nem panaszkodnak már oly nagyon s a gazdák reménységtől eltelve tekintenek ismét a jövőbe.

Örömmel számolunk be tehát a magyar gazdák anyagi diadaláról.

Nem kisebb örömet okoz az erkölcsi diadal, melyet az elmúlt hetekben aratott a magyar gazdaközönség. Egymás után három pompásan rendezett gazdasági kiállítás nyílt meg: a verseczi, a lovrini és a pozsonyi. E kiállítások, különösen a pozsonyi, fényes tanujelét adta a magyar föld erejének és gazdaságának. Igazán csodálatos, hogy ez a sok gazdasági vásárgokon keresztül ment magyar vidék ilyen tanulságos és tartalmas kiállításokat tudott produkálni.

A kiállítások bizonyítják, hogy korántsem sütyedt frázissá a mondas, hogy Magyarország földmívelő ország. Igenis földmívelő ország és a ki nem így fogja fel a magyar közgazdasági politikát, az végtetés hibákba esik.

S örömmel konstatáljuk, hogy e kiállítások bizonyosságát szolgáltatták annak is, hogy mennyire haladt a magyar gazdaközönség a modern földmívelés mesterségének elsajátításában. Terményeink jobb minőségűek mint voltak hajdanában és a termelt mennyiségek össze sem hasonlíthatók a múltakkal. Van vidék, van birtok, ahol most ugyanolyan nagyságu területen 500 és még több százalékkal többet termelnek, mint húsz-harminc esztendő előtt. S igaz, hogy a szükséglet is megnövekedett azóta, mégis bizonyoságra ez a haladás annak, hogy a magyar föld termőképességét lépést tud tartani a szükséglet emelkedésével.

S örömdetes, hogy e kiállításokon hatalmasan meg is nyilatkozott a magyar

gazdák ünnepe. A kongresszuson s a kiállításán részt vett kormányférfiak egytől egyig erőlyesen hangoztatták, hogy a gazda a gerincze a magyar társadalomnak és a közgazdaságnak.

Igy is van, másként nem is lehet. És ha a gazdaközönség levonja a konzekvenciákat az anyagi és erkölcsi diadalból melyben ezen az őszön része volt és ha óvakodik a tulkapásoktól s tartozkodik a tulzóktól, akik a más gazdasági ágak ellen törnek, rövid időn belül jólét és megelégedettség fog honolni ez országban. S megszűnnek, különleges intézkedések nélkül is a magyar föld mizeriái, elsősorban a kivándorlás. Mert ha meg tud élni idehaza a magyar ember, akkor itthon marad.

### Bácskai krónika.

Egy telefon történet.

Az idej budapesti nyári mettingen egy sport és totalizátor kedvelő zombori úri ember is futtatott lovával. A ló tulajdonképpen kettőjüké volt, az övé és öccséjé. Péter, az idősebbik vitte fel a lovat, Pál pedig a jöreménység fejében itthon maradt és szivszorongva leste a bátyjától érkező tudósításokat, mivel Katinkát ő is egy tekintélyes összeggel „megtette.“ Barátjai is kíváncsian várták az eredményt, mivel Katinka — tekintve jó trenningjét és kedvező kondícióját tényleg sokat ígért.

Egy véget érni nem akaró unalmas nyári délutánon két fiatalember üldögélt az olvasóköriben. A kánikula szinte elviselhetetlen volt és így semmittevés közben sok mindenféle excentrikus gondolata jön az embernek.

— Tréfáljuk meg Pált.

— Jó, tréfáljuk meg, de hogyan?

— Majd mingyárt meglátod.

Odament a telefonhoz és összeköttetést kért Pállal; majd pedig ilyen párbeszéd folyt le:

Pál: Halló, ki beszél?

Az egyik fiatalember: Budapest.

Én vagyok Péter.

Pál: Nos, nos?

Az egyik fiatalember: Katinka megnyerte az első díjat a nagy gátversenyben. Totalizátor tízre kétszáznegyven Szervusz, sietek. És ezzel lecsöngetett.

Estefelé találkoztak Pállal.

Ragyogott az arca az örömtől és már messziről kiáltott a barátjainak.

— No ugye megmondtam, no ugye!

— Mi az, mi az?

— Mi? Hát Katinka megnyerte az

első díjat nagy gátversenyben. Délután telefonált a bátyám Pestről. Az volt aztán a futás! Az indulásnál a lovunk elmaradt vagy két hosszal, de ez csak a zsokké fortélya volt erőtakarítás szempontjából. A gátaknál Katinka már benne van a tömegben és az első kör után már csak egy ló vágatát előtte.

Ekkor aztán minden erő megfeszítésével futja meg a második közt. Körülbelül az utolsó száz méternél kerekedett fölül vetélytársán és egy erős lóhosszal vágatott be elsőnek. A közönség óriási éljen riadalommal fogadta, de azt hiszem, meg is érdemelte, hatalmas szép futás volt, bizony nagyon szép.

### Pénzügyi történet.

Sirányozva állt ott a szegény Julis néni a két kegyetlen fináncz előtt, kik nem akartak semmiképen megindulni a könyörgésén és csak nem adták vissza a nála talált néhány köteg szűzdohányt, melyet Julis néni a messzeföldön dolgozó legényfiának szokott elküldözgetni. Pedig hát szegény asszony váltig erősítette hogy így meg amugy, ez a kicsi talán nem olyan nagy baj, nem lesz vele szegényebb a király.

— Hát aztán elveszik a dohányomat?

— Hogy elveszük e? De el ám, még meg is strófoljuk érte.

— Édes Istenkém, megstrófolni engem. Aztán sokat kell majd fizetni?

— Mindenesetre annyit, hogy el ne felejtse, hogy mikor akarta megkárosítani az államat. Ha pedig nem tud fizetni, be is csukják érte.

— Jesszus Mária ezért a kicsiért, hát még mi lesz azért, ami a padlásán van.

Nosza a két fináncz rohant föl a padlásra, ahol azonban egy törött ládánál és egy rongyos szűrnél egyebet nem találtak.

Julis néni meg azalatt a megtalált veszedelmes portékát behajította a lobogó kandelóba.

— Hogy mert kend minket rászadni, hiszen a padlásán egy vak macska sincsen

— Hát mi legyen az én padlásomon?

— A patvarba, hát a dohány, vagy mi.

— Az én házamban dohány?

Ne tréfázzanak az urak velem — és itt kezét a csipőjére tette, — mert olyat teszek, hogy . . .

— Hát az, amit találtunk, he? De hol is van csak?

— De már most annyit mondok, hogy elég legyen a mókából, ha rosszat nem akarnak.

Be is látta csakhamar a két fináncz, hogy itt már kicsúszott a koncz a kezükből és hiábavaló minden szóbeszéd.

— No pajtás, — mondta a zegyik elmenőben — belőled sem igen lesz — szemlész.

— Bizony, meg belőled sem.

Hogy fogadnak Bácskában.

Mikor elkészült a Ferencz-csatorna, az ünnepélyes megnyitásra I. Ferencz császár és király is megígérte, hogy résztvesz az ünnepségen.

Bácskában értenek a fényes hűhök-höz, és ezen alkalomra különösen szízes fogadtatás készült.

Zomborban már hetekkel előbb hozzáfogtak a diadalkapuk készítéséhez, a várost földiszítotték kárpitokkal, lobogókkal és zöld galyakkal.

Ofelsége pedig kihirdette, hogy ezen napra bárki írásbeli kérvénnyel járulhat hozzá ügyes bajos dolgaiban. Ossze is gyűlt néhány száz kérvény, melyeket a király összecsomagoltatott, és Bécsbe küldött. Néhány hét múlva az ünnepségek után a bécsi kabinet iroda kiutalványozott Zombor városának 2000 frtot, azon meghagyással, hogy őfelsége I. Ferencz császár és király Zombor városát kéri, ha netalán a várost máskor is meglátogatná, mindennemű költséges ünnepélyességet mellőzzön.

A kérvények közé ugyanis tévedésből valahogy bekeverték a fogadtatás költségeiről szóló számlát is.



### A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1902. évi május hó 1-16l.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől.	Szabadkára
6 óra 30 percz reg.	4 óra 40 percz reg.
3 „ 31 „ délután	11 „ 27 „ délelőtt
8 óra 27 percz este	8 „ 40 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 17 percz este	8 óra 17 percz regg.
Gombos felől.	Gombosra.
11 óra 16 percz délel.	3 óra 41 percz délu.
8 „ 24 „ este	6 „ 40 „ reggel.
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 13 percz regg.	7 óra 21 percz este.
Baja felől.	Bajára.
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre.
6 óra 20 percz reg.	6 óra 25 percz reg.
11 „ 20 „ délelőtt	2 „ 51 „
7 „ 00 „ este	3 „ 51 „ délután.

### Nyilttér. \*)

## Foulard-selyem 60 krajcár

3 frt 65 krig méterenként blousokra és ruhákra, ugy mint „Henneberg-selyem“ fekete, fehér és színes 60 krajcártól 14 fit 65 krig méterenként. Mindenkinék portó és vámentesen házhoz szállítva. Minták posta, fordulatlan. Kettős levélportó a Schweizba.

**HENNEBERG G. selyem-gyáros**  
(es. és k. udvari szállító) ZÜRICH.

Borivóknak, kik a bort savanyvívvel kezelik a retik vagyíteni, min. ennek előtt a

**MATTONI-FELÉ**

**GISSHÜBLER**

Készítési kézikönyv

**SÁRANY-KÖZT**

Ján. hűtő. E víz kösömbösíti a bor savát és az italnak kellemetes, ingerlő mellékhat. ad, annélkül, hogy azt fokoztára festene.

## Brázay-féle

sós-borszesz

nélkülözhetlen háziszser.

Kapható mindenütt.



**CACAO**



**SUCHARD**

GRAND PRIX  
PARIS 1900.

**Csak  
Globus**

**tisztító  
kivonattal  
tisztítsunk**

Kitüntetve arany éremmel az 1900-iki párisi világtállításon Kapható minden üzletben hol pakát látható. 1. 10, 16 és 30 fill. dobozokban.

**PAPRIKA és UBORKA**

beszavanyításához ajánlom a 30 év óta legjobbnak elismert Engel-féle

**eczetet**

**ENGEL MÓR**  
Jókai-tér.

500 forintot fizetek annak, ak **Bartilla** fogviz zének használata mellett (üvegje 35 kr.) valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája bűzlík. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien** 19/1. Sommergasse I. Kapható Zombor: Tarczay I. gyógyszerz., Temesváry J., gyógyszerész Bács-Bresztovác: Gfrörner György.

**Gyermekeknek és felnőtteknél a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteli a Sztraka-féle lannin-csokoládé.**

Egy drb 40 fill.

Kapható minden gyógyszerüzletben.



**F E R E N C**

(pálinka sósborszesz)

**Vértess gyógyyszerész-féle**

használatban a leghatasosabb. Feletlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyű ömödzerre (masszage). Kitűnő sikerrel használattak köszvény, csúsz, meghűlés ellen, bűnülások, fejemoknál, gyuladák és kelésnél, továbbá a tejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására, belsőleg gyomorgröges, rosszlelet, fej fájás stb. ellen. Katonák-nak, vadászoknak, turistáknak, levelhordóknak a a tálán sokat gyalogolónak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt nevjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 és 2 kor. apható gyógyszerüzletekben, dr. guriákban, fűszerekereskedésekben. Zomborban: Döfler Antal, Hay Ignátz, Ifj. Heinalhofer Robert, Lugumerszky Plátó, Markovits György, Nikolits István, Sredoje Gargurov és Weidinger A. S. egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók, valamint közvetlen:

**Vértess L. Sas-gyógyász. Lugoson.**

A Római, Ostendei, Londoni és Parizsi kiállításokon arany éremmel, díszkeresztel és díszoklevéllel kitüntetve.



**Epilepsi.**

Aki eskórságban, göresök és más idegfabjan szenved, kérjen brozaurat felőle. Külső di ingyen és bérmentve a Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdék köszönő irat. Minta ingyen! 20 fillér postaköltség ellenében



„IPÉ“ californiai hajörvessző hagyma

egy szenzációs hajörvesszőszer, amelyen Európában eddig még soha sem volt. Egy esomag IPÉ-hagy-mából minden gyermek maga készíthet mintegy 2 liter „IPÉ-hajvizet“ a melynek szenzációs hatása valóban mindenkét meglep. A haj ma ez első mosás után háromszor olyan sű ü lesz mint előbb volt. A haj soha meg nem öszül. A haj sűrűsödéséért felelősséget vállalunk. Korpa azonnal eltűnik. 1 esomag valódi „IPÉ-hagymát“ 2 frt fel esomagot 1 frtet szállítunk minden világrészbe, (az öszeg beküldése ellenében, eseten leg helyjegyekben vagy utánvétel). Mindenkinék saját érdekében áll, hogy egy ilyen esomag valódi IPÉ-hagymát megrendeljen. Egyebirant szállítunk kész IPÉ-hajvizet is üvegben nagyság szerint 2.50 / 50 és 1 frtet. Örizzze meg mindenki ezen hirdetését, mert ritkán fog megjelenni. Tessék a címre pontosan ügyelni, mert máskülönben felelősséget nem vállalhatunk. Első amerikai „OJA“ vállalat, Bécs, IX. Währingerstrasse 16. I. emelet.

Szenzációs eredmény! Naponta tömérdék köszönő irat.

**Nagy Nép. János**

szobraz, aranyozó és oltárepítő

Első délmagyarországi oltárepítészeti, szobrászati és aranyozó műintézet.

Ö Nagyméltósága a kalocsai érsek, főmagassága dr. Samassa József egri érsek, valamint dr. Sehtlauch Lőrinc nagyváradi bíboros püskök úr ö Eminenciája és tarkeői Dessewffy Sándor esanád. püspök úr ö Kegyelmessége által többszöri megrendelésekkel kitüntetve; így a legelőzlebbi időkben nagyméltóságú esanádi püskök urunk a lelel új templom berendezésével megbízott és nagyméltóságú Csáska György kalocsai érsek ur a esengődi és zenta-örnyosi új templomok berendezésével kitüntetett. Munkáimnak szakismerettel való kivitelet Zenta, Cservács, Szilas, Jászadán, Somok, Kun-Felgyőháza, Kalocsá, Torontál-Almas, Bekés-zent-András, Kun-Szent-Marton, Nagy-Kikinda, M. Peeske, Csanád-Palota, Vámosgyörk és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.

A nagyméltóságú kalocsai érsek ur ö Eminenciája a esengődi és zenta-örnyosi újtemplomok berendezésével kitüntetett.

**Készíték új oltárokat, szószékeket, szent sirokat keresztút-képeket domborműben.**

Költségvetéseket és tervezásokat bérmentve küldöm, odantuzas eseten saját költségem utazón bérhova.

Jézus és Maria Saire szobrai és padosai szent Antal szobrai különféle nagyságban taból taragva, polichromozva

centiméter	100	110	120	130	140	150
korona	96.—	120.—	140.—	160.—	171.—	194.—

főszöntvény rendkívül erős anyagból:

centiméter	100	120	140	150
korona	72.—	110.—	126.—	140.—

Lelkiméretes jó kiszolgálásról az intézet jó hírneve szavatol.

**Nagy Nép. János,**  
Temevár, Jozsefváros, Darázsutca.





**Kwizdafele Restitutionsfluid**

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.  
1 öveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, fizemelőnként, inak meverésénél stb., az időmúlásnál kiváló munkára képesítő a lovakat. Csak a fenti vedlőgyógyvalódi. Kapható Auszr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárában és gyógyszeréske-  
désében. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

**KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA**

Az arezből szépi-**RIZSPOR** tése és finomítása.  
elegeánsabb toillete-, bál- és szalon-puder teher, rő- szaszin vagy sárga.  
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kitanár által Bécsben.  
Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

**Taussig Gottlieb**

es. és kir. udvari toillete-szappan és illatszergyár,  
BECS 1., Wollzeile 3. sz.  
Kapható Zomborban: Weidinger S. és Sz. kereskedő-czégénl.



Egy doboz 1 fnt 20 kr. küldesee utánvé vagy az összeg előleges bezküldése usn.

Mindenféle

# Naptárak

1903-ik évre  
lapunk kiadóhivatalában  
lesznek kaphatók.

1927. sz. 1902.

**Temesvári vásár-hirdetés.**

Az idei temesvári Szt. Mihályi országos vásár

f. éri szeptember 25-től bezárólag szeptember 29-ig megtartatni.  
Temesvárott, 1902. szeptember 5-én.  
A városi főkapitányságtól.

**BANDL REZSÓ**  
főkapitány.

Száj- és körömfájás miatt ez alkalommal szarvasmarha, juh és sertés felhajtása tilos!  
Csak a lóvásár, mezőgazdasági termény-, kereskedelmi- és iparvásár fog megtartatni.

**30** kr. utcai kimérés **32** kr. üzleti kimérés

**1 liter bor.**  
**Szemes József**  
a két fekete 16"-hoz  
czimzett vendéglőjében, Zomborban.



Hülygek részére nékülözhetelen.

**A női szépség**

Legjobb szépítő szer.

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és le biztosabb a

**FÖLDES-féle**

# Margit-Krém

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Ezen világ híró arzenkencs pár nap alatt tavolít szepölő maffiolat pastanant bóraktát (Mitsener) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat redőket, himlőjelkeket és az arcot, sehére simává és udere varazsolja. Legkitünőbb orvser a pap és szél helyjána ellen.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 k.  
Margit hügyppor (3 színben) 1.20 fillér, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép (Zahnpaste) 1 k. Margit arcvíz 1 kor.

Számatalan elismerő es köszönő levél. Postán utánvételivel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a kérsítő

**FÖLDES KELEMEN**  
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárbandrogériában, és illatszertereskedésben. Főraktár Zomborban: Mihályovis István, Schwarz Emil gyógyszerártaiban.

Hamisít. bíróilag üldöztetnek.

Csodás gyors hatá-u.

A.

Az egyedüli valódi angol

A. Thierry gyógyszerész **BALZSAMA**

Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.  
Az üvegek csomagolása törvényileg védve van.

Ezen balzsam úgy külsőleg, mint belsőleg használandó. 1. Egy felülmulhatatlan hatásugyógyszertüdő-és mellbetegségeknel, enyhíti a hurutot, a nyálkát feloldja, eloszlatja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a arégi bajokat is. 2. Kitünően hat torokgyulladásnál, rekedtség és mindenféle torokbajoknál stb. 3. Elhajt minden lázas állapotot tökéletesen. 4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgörsöt, kólikát és szagatást 5. Nyhe hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a közpelt betegségeket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen hasfogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog-és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést, a száj és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Cso-daszer mindenféle sebekre, forró és más bőrkiütésekre, szemölcsökre, égés-sebekre megafagyotttagok, megszünteti a fofájást, fejtűgást közszyvnyt és fülfájást stb. Pontosan megfigyeleendő a zöld apázavédjegy, mint fent látható. — Hamisítások ellen legjobb védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó mentesen osztrák-magyar birodalom postaállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy 4 korona, Bosznia- vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szállítatják csak az összeg előleges beküldés ellenében vagy megfelelő előleggel.



Allein echter Balsam von der Schutzmarke-Isphalle des A. Thierry in Pragrad bei Hahitsch-Sauerbrunn

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésére áll olyan szer, amely minden réi sebet fájdalom és veszedelmes operáczió nélkül meggyógyít az

A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti

# Centifolia kenőccsel,

amely felülmulhatatlan gyors gyógyítási mintafáj dalmak enyhítési képességeket tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs alkalmazást ad: a gyermekágyasok mellfájalmáinál, a tejelválasztás pangásánál, mellkemény-péseknél, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábak és kezek nyílt sebeinél lábzárs-nál, dagadt lábaknál, sőt mg esontszúnál is; ugyszintén vágott, szárt, lőtt és zúzott sebek, nél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m. üveg-és faszilikonoknál, homok-és kavicszemesekeknel stb., mindennemű daganatoknál, karunkulsúsnál, sőt rákos daganatoknál is mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegök felkövesednél, nyak-daganatoknál, vörbánsálmáknál, gyermekek fülfolyásánál stb. — Szétküldés csak az összeg előleges beküldése mellett történik. Ara 2 tégelynek posta és csomagolási stb. költségekkel együtt 3 korona 50 fillér. — Elsmerő okiratok halomszára a lánakra rendelkezésre eredeti kéziratban, Értékletlen utánzatoktól óvva intjük át. közönséget. Minden egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMITED angalszeretár Pragrad a vödjegygyel van beégetve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyógyító képessége utólrhetetlen és nincs kítve romlásnak, sőt minél régiekben annál hatko-nyabbak és értékesebbek. Nem árt nokik sem hideg, sem meleg, miért is midon évszakban szétküldhetők. Majdnem mindig eredményesen segítenek, legalább is az első segélyt nyújtják míg az orvos megérkezik. Természetesen soha sem szabad értékletlen utánzatokhoz ugynevezett pótkezekhez nyulni melyekért ezáltalannal dobunk ki annyi pénzt, —hanem es alandón es sakis ezen két fentjelzett realis, olesó, megbizható és amellét teljesen ártamatlan világhíri szerhez tartsa magát az ember, melyekneminden családnál, minden eshetégre elköszülv-kéznl kell lenniök. Amely teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellellátva nem kaphatók, leghelyesebb ha vagy közvetlen a készítőjéhez fordulunk megrendelésünkkel es pedig: Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi fiókraktár Budapesten Török József gyógyszerésznél. Zágrábban S. Mittelbach gyógy-szerész es Bécsbe, rady.